

**1993. évi II.
törvény
a behozott kőolaj és kőolajtermékek
biztonsági készletezéséről**

I. Fejezet

A törvény célja

1. § A törvény célja, hogy az ország folyamatos és biztonságos energiaellátása érdekében szabályozza a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezésének versenysemleges rendszerét.

A törvény hatálya

2. § (1) A törvény hatálya kiterjed a kőolajterméket forgalmazó, valamint az Európai Unió másik tagállamából (a továbbiakban: tagállam) vagy harmadik országból saját felhasználás céljából behozó – a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvényben (a továbbiakban: jövedéki adótörvény) meghatározott – adóraktári engedélyesre, adómentes felhasználóra, felhasználói engedélyesre, bejegyzett kereskedőre, bejegyzett feladóra, közösségi jövedéki engedélyes kereskedőre, valamint jövedéki engedélyes importálóra (a továbbiakban: engedélyes).

(2) E törvény alkalmazásában kőolaj és kőolajterméknek minősülnek a Tanács a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK rendeletének a Bizottság 2031/2001/EK rendeletével módosított, 2002. január 1-jén hatályos 1. számú mellékletében meghatározott Kombinált Nomenklatúrával megegyező tartalmú, külön jogszabályban megjelölt 2709 és 2710 áruazonosító számok alá tartozó termékek.

II. Fejezet

A kőolaj és kőolajtermék készletezése és felhasználása

3. § (1) A kőolaj és kőolajtermék behozatala után az e törvényben meghatározott módon és mértékben biztonsági készletet kell létrehozni és fenntartani.

(2) A biztonsági készlet mértékének meg kell felelnie folyamatosan minden naptári év április 1-jétől a következő naptári év március 31-ig a következő három kőolajtermék-csoport mindegyikéből legalább 90 napi átlagos napi belföldi fogyasztásnak:

1. benzin típusú üzemanyagok (2710 11 31, 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51, 2710 11 59, 2710 11 70);

2. kerozin (2710 19 21), gázolaj (2710 19 41, 2710 19 45, 2710 19 49);

3. fűtőolajok (2710 19 61, 2710 19 63, 2710 19 65, 2710 19 69).

(3) A biztonsági készletet kőolaj és a (2) bekezdés 1–3. pontjaiban felsorolt kőolaj termékek, valamint ezen termékek előállítására használt félkész termékek formájában lehet készletezni. A késztermékeket a tényleges tömegük alapján, a kőolajat (2709 00 90) és a félkész termékeket az alábbi módok egyike alapján kell figyelembe venni:

a) az egyes termékcsoportok azon tömeg aránya szerint, amelyben azokat az ország finomítói az előző naptári évben előállították,

b) a finomítók folyó évi termelési programja szerint, vagy

c) az előző naptári évben előállított összes készletezési kötelezettség alá eső termék és a felhasznált kőolaj tömegének aránya szerint.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott első két termékcsoporthoz a teljes készletezési kötelezettség legfeljebb 40%-áig, a harmadik termékcsoporthoz pedig legfeljebb 50%-áig helyettesíthető kőolajjal vagy félkész termékkel. A harmadik termékcsoporthoz meghatározott fűtőolajokat a készletezési kötelezettség 100%-áig erőművi tüzelőolajjal, illetve gázturbina-üzemanyaggal is lehet helyettesíteni. A második termékcsoporthoz belül a tüzelőolaj-készlet – a biztonsági készlet felhasználási időszakának kivételével – nem lehet kevesebb a 90 napi átlagos belföldi fogyasztásnál.

(5) A készletezési kötelezettség az előző naptári év belföldi fogyasztásán alapul. A belföldi fogyasztásnak azt a részét, amelyet a belföldi kőolaj kitermeléséből származó termékekkel fedeznek, a készletezési kötelezettség számítása során a belföldi fogyasztás legfeljebb 25%-a erejéig le lehet vonni. A készletezési kötelezettség mértékét minden naptári év március 31-ig újra kell számítani, és a készletet az új számítás szerinti mértékre július 31-ig kell kiegészíteni. Amennyiben a tényleges készletszint a 90 napi előírt mértéket meghaladja, a 99 napi átlagos belföldi fogyasztást meghaladó mennyiséget az adott év során értékesíteni lehet, figyelemmel a készletezési kötelezettség várható alakulására. Az értékesítés nem zavarhatja meg a piac működését.

(6) A belföldi fogyasztás számítása – figyelemmel az (5) bekezdés második mondatára – a (2) bekezdésben meghatározott kőolajtermék és a (3) bekezdésben meghatározott kőolaj és kőolaj félkész termék belföldi forgalomba hozott, illetve külföldön értékesített mennyiségének egyenlegén alapul.

(7) A belföldi forgalomba hozott mennyiség e törvény értelmében

a) a tagállamokból belföldi felhasználásra, forgalmazásra vagy raktározásra behozott mennyiség,

b) a harmadik országból belföldi rendeltetéssel behozott és vámkezelt mennyiség,

c) a biztonsági készletből belföldi felhasználásra, illetve értékesítésre felszabadított mennyiség.

(8) Külföldön értékesített az a kőolaj vagy kőolajtermék mennyiség,

a) amely a külön jogszabály rendelkezései szerint igazoltan tagállamba került kiszállításra,

b) amelyet a vámhatóság igazoltan végleges rendeltetéssel harmadik országba kiléptetett.

(9) Behozatalnak minősül a (7) bekezdés a)–b) pontjai szerint belföldre került kőolaj vagy kőolajtermék mennyiség.

(10) E törvény értelmében nem minősül behozatalnak, illetve kivitelnek a közúti, vízi- vagy légijármű üzemanyag-tartályába töltött üzemanyag mennyiség behozatala, illetve kivitele.

4. § (1) Nem kell biztonsági készletet képezni és a 37. § (1) bekezdés alapján tagi hozzájárulást fizetni, illetve a 38. § (3) bekezdése szerint visszaigényelhető a tagi hozzájárulás azon kőolaj és kőolajtermék mennyiség után,

a) amelyet a Magyar Honvédség használ fel vagy saját felhasználásra tartalékol,

b) azon mennyiség után, amelyet az e törvényben előírt készletezési kötelezettség teljesítése céljából hoznak be,

c) amelyet más állam készletezési céllal a Magyar Köztársaság területén tárol,

d) amelyet az Észak-atlanti Szerződés tagállamai és az 1995. évi CII. törvényben kihirdetett Békepartnerség más részt vevő államai Magyarországon tartózkodó fegyveres erői és polgári állománya által a szolgálati járművek, légijárművek és hajók üzemanyagaként használnak fel vagy saját felhasználásra tartalékolnak,

e) továbbá azon kőolajtermék mennyiség után, amelyet vegyipari, kenéstechnikai, korrózióvédelmi célra hoztak be kiskereskedelmi forgalom számára kiszerelve, 200 kg-ot nem

meghaladó egyedi tömegben.

(2) Nem kell biztonsági készletet képezni és a tagi hozzájárulás a 38. § (3) bekezdése alapján visszaigényelhető azon kőolajtermék mennyiség után,

a) amelyet nem energetikai célra, hanem vegyipari alapanyagként vagy ipari segédanyagként, illetve

b) amelyet kenéstechnikai, korrózióvédelmi célra ömlesztett áru formájában vagy 200 kg-ot meghaladó egyedi tömegben kisserelve

hoztak be, közvetlenül a végső felhasználó számára, továbbá

c) amelyet kőolaj belföldi feldolgozásával gyártottak és nem energetikai célra, hanem vegyipari alapanyagként vagy ipari segédanyagként értékesítettek, és az említett célokra igazoltan használtak fel.

(3) Visszaigényelhető a tagi hozzájárulás a 38. § (3) bekezdése alapján az után a kőolajtermék mennyiség után, amelyet a nemzetközi forgalomban közlekedő – külföldi és belföldi lajstromjelű – légitársaság üzemeltetésére használnak fel, vagy ilyen célra értékesítenek vagy a légitársaság saját felhasználásra tartalékol.

5. § A biztonsági készlet összetételét – a 3. § (2)–(5) bekezdéseiben, valamint a 4. §-ban foglaltakra tekintettel – a Szövetség határozza meg a hazai fogyasztási mutatók figyelembevételével.

6. § (1) A készletezési kötelezettség nem teljesíthető olyan kőolaj, illetve kőolajtermék mennyiséggel, amely

a) hajóban, csővezetékben, vasúti vagy közúti tartálykocsiban, üzemanyagtöltő állomások tartályaiban van, valamint a tranzit-szállítmányok készleteivel, az elosztóállomások tárolótartályaiban lévő készletekkel és a végfelhasználók által fenntartott készletekkel;

b) a tárolókból a szokásos technológiával nem vehető ki (immobil vagy ún. fenékkészlet);

c) a Magyar Honvédség (MH) tulajdonában van, valamint az MH részére fenntartott készletekkel;

d) mobil technológiai és kereskedelmi készlet, amelynek szintje műszaki, illetve jogi eszközökkel nem biztosított.

(2) A készletezési kötelezettség csak abban az esetben teljesíthető nem szabványos félkész (közbenső) termékekkel, illetve keverő komponensekkel, ha ezek a késztermékre jellemző mennyiségi arányban állnak rendelkezésre és csak olyan mértékig vehetők figyelembe a készlet részeként, amilyen mennyiségű készletezendő késztermék belőlük előállítható.

7. § (1) A biztonsági készletet működésre engedélyezett, műszakilag ellenőrzött, a biztonságtechnikai és környezetvédelmi jogszabályok előírásainak megfelelő, olyan tárolótérben kell raktározni, amely alkalmas arra, hogy a készletezett kőolaj, illetve kőolajtermék minőségét megőrizze.

(2) A Szövetség kormányközi megállapodás alapján biztonsági készletet tárolhat más tagállam területén, illetve más állam szervezetei biztonsági készletet tárolhatnak a Magyar Köztársaság területén.

(3) A Magyar Köztársaság területén más állam által tárolt biztonsági készletek felett az adott állam készletező szervezeteinek rendelkezési joga érvényesül.

8. § (1) Abban az esetben, ha a kőolaj- és kőolajtermék ellátás és a fogyasztás egyensúlya felbomlik, a felhasználási igények meghaladják a beszerzés lehetőségeit, az energiapolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a szabályozásban érdekelt miniszterekkel egyetértésben kiadott rendeletben fogyasztást korlátozó intézkedéseket rendelhet el.

(2) A biztonsági készletet a 41. § (3) bekezdése szerinti kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzetben vagy tüzelőanyag (tüzelőolaj, fűtőolaj, földgáz) ellátási nehézség, különösen földgázellátási válsághelyzet esetén a miniszter engedélye alapján szabad felhasználni.

(3) Az engedélyben meg kell határozni:

- a) a felhasználás engedélyezésének okát,
- b) a felhasználásra engedélyezett kőolaj, kőolajtermék megnevezését és mennyiségét,
- c) a felhasznált készletek visszapótlásának határidejét, termékek szerinti összetételét.

(4) Az engedélyben a miniszter meghatározhatja a felhasználásra engedélyezett kőolaj, kőolajtermékek felhasználásának célját, ütemét, továbbá megítélése szerint az ország működését biztosító fogyasztók részére közvetlen vásárlási jogot adhat. A kőolajat és a kőolajtermékeket olyan áron kell értékesíteni, hogy az fedezetet nyújtson a készlet visszapótlásának várható költségeire.

(5) Kőolajfinomítóval rendelkező gazdálkodó szervezetek részére a miniszter előírhatja a felhasználásra engedélyezett készlet bérfeldolgozásának legkisebb hozamát és ütemezését is.

(6) A miniszter a biztonsági készletből történő felhasználás engedélyezése esetén haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság)

- a) azon időpontról, amikor a biztonsági készlet a kötelező szint alá csökken,
- b) a felhasználás indokairól,
- c) a felhasznált készletek visszapótlása érdekében tett intézkedésekről,
- d) a készletek előre látható alakulásáról a visszapótlás végrehajtásáig.

III. Fejezet

Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség

9. § (1) A kőolaj és kőolajtermék, valamint a földgáz biztonsági készletezését a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség (a továbbiakban: Szövetség) látja el.

(2) A Szövetség a miniszter felügyelete alatt áll. A Szövetség működését saját bevételeiből fedezi.

(3) A Szövetség hatáskörébe tartozik

- a) a kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezése,
- b) a földgáz biztonsági készletezése.

(4) A Szövetség szervezete kőolaj és kőolajtermék-készletezési szekcióból és földgázkészletezési szekcióból áll.

10. § (1) E törvény alapján kötelezően a Szövetség tagjává válnak azok az engedélyesek, akik (amelyek)

- a) a 3. § (2) bekezdésében felsorolt kőolajterméket a jövedéki adótörvény rendelkezései szerint szabad forgalomba bocsátanak,
- b) a 3. § (2) bekezdésében felsorolt kőolajterméket szabad forgalomba bocsátás nélkül adómentes felhasználónak tárolnak ki,
- c) a 3. § (2) bekezdésében felsorolt, harmadik országból behozott kőolajterméket adófelfüggesztéssel adómentes felhasználó vagy felhasználói engedélyes részére feladnak,
- d) a 3. § (2) bekezdésében felsorolt kőolajterméket harmadik országból adómentes felhasználóként, illetve felhasználó engedélyesként behoznak,
- e) más tagállamban szabad forgalomba bocsátott, a 3. § (2) bekezdésében felsorolt kőolajterméket más tagállamból beszereznek,
- f) a 3. § (2) bekezdésében felsorolt kőolajterméket a 37. § (2) bekezdés f) pontja szerint felhasználják.

(2) A szövetségi tagság az (1) bekezdésben meghatározott feltétel bekövetkeztének időpontjában jön létre. A szövetségi tagság megszűnik, ha a tag a készletezési kötelezettséggel járó tevékenységet legalább egy évig nem folytatja.

11. § A Szövetség feladata a 3. § (2) bekezdésében és a földgáz biztonsági készletezéséről

szóló 2006. évi XXVI. törvényben (a továbbiakban: Fbkt.) meghatározott mértékű biztonsági készletképzés feltételeinek megteremtése és fenntartásának biztosítása, valamint az ehhez szükséges tárolók létesítése, működtetése és fejlesztése. A Szövetség nem alanya a társasági adónak.

12. §

13. § (1) A 8. § alapján felhasználásra engedélyezett készleteket – az engedélyben előírt módon és feltételek szerint – a Szövetség értékesíti. A 8. § (3) bekezdése alapján a miniszter által meghatározott célból kijelölt fogyasztók ellátásán felül, a tagok részére értékesítésre felszabadított készletek vonatkozásában a tevékenységüket gyakorló tagokat, a készletfelszabadítást megelőző naptári év forgalmának egyenlege alapján esedékessé vált és befizetett tagi hozzájárulásuk arányában elővásárlási jog illeti meg.

(2) A felszabadított és eladott készlet felhasználásának, értékesítésének az engedélyben meghatározott feltételeiről a felhasználót, illetve a tagot tájékoztatni kell. Az átadott készletet az engedélyben meghatározott feltételek szerint szabad felhasználni, értékesíteni.

14. § A Szövetség az e törvényben és az Fbkt.-ben előírt földgáz biztonsági készletezési tevékenységen kívül csak az azzal összefüggő – az alapszabályban meghatározott – tevékenységek gyakorlására jogosult. A bevételeket a készletezési költségek fedezésére, az ezt meghaladó bevételeit különösen kőolaj-, illetve gáztároló létesítésére, fejlesztésére, a tároló parkokban való tulajdonszerzésre és a készletfinanszírozó hitelek törlesztésére, valamint a Szövetség működésére fordíthatja.

15. § (1) A Szövetség a miniszter által jóváhagyott Alapszabály alapján működik.

(2) A Szövetség Alapszabályában meg kell határozni:

- a) a Szövetség székhelyét;
- b) a Szövetség szervezeti felépítését és működését;
- c) a szövetségi tagsági viszony létrejöttének és megszűnésének részletes szabályait;
- d) a Szövetség tagjainak e törvényben nem szabályozott jogait és kötelezettségeit, továbbá e kötelezettségek elmulasztásának jogkövetkezményét;
- e) a Szövetség gazdálkodási rendjének részletes szabályait;
- f) a felhasználásra engedélyezett biztonsági készletek értékesítésének rendjét;
- g) a Szövetség tagjai által a Szövetségnek fizetendő hozzájárulás szabályait;
- h) a kőolaj és kőolajtermék készletezés rendszerének részletes szabályait, valamint a készletállomány összetételére vonatkozó termékszerkezet-összetételi arányok és a mennyiségi és minőségi paraméterek meghatározásának módját, valamint a földgázkészletezés rendszerének részletes szabályait;
- i) a kőolaj és kőolajtermék készletek minőségének megőrzése céljából történő kőolaj és kőolajtermék cserélésének gyakoriságát, módját és rendszerét, valamint a normatív veszteségre és annak pótlására vonatkozó előírásokat, továbbá a földgázkészletezés minőségellenőrzésére vonatkozó eljárását;
- j) a kőolajnak kőolajtermékre, valamint a kőolajterméknek kőolajra történő átszámítási arányait;
- k) a biztonsági készletezési tevékenységgel összefüggő tevékenységek meghatározását;
- l) a Szövetség belső adatszolgáltatási kötelezettségét;
- m) a tagnak a Szövetség részére történő hozzájárulás befizetési kötelezettséghez szükséges adatközlés módját;
- n) a tagok által közölt adatok és a hozzájárulás befizetés teljesítésének ellenőrzési rendjét, továbbá
- o) mindazokat a kérdéseket, amelyeket e törvény kötelezően előír.

(3) A Szövetség Alapszabályát a Magyar Közlönyben ki kell hirdetni.

16. § A Szövetség szervei a közgyűlés, az igazgatótanács, a felügyelő bizottság és az igazgatóság.

A közgyűlés

17. § A Szövetség legfőbb szerve a közgyűlés, amely a kőolaj és kőolajtermék készletezési és a földgázkészletezési szekciók tagjainak összességéből áll.

18. § (1) A közgyűlést évente két alkalommal össze kell hívni (rendes közgyűlés).

(2) Rendkívüli közgyűlést kell összehívni, ha az összes szavazatok legalább 15%-ával rendelkező tagok — ok és cél megjelölésével — írásban kérik.

(3) A közgyűlés összehívásáról az igazgatóság értesíti a tagokat — azt megelőzően legalább 4 héttel — a napirendi javaslat egyidejű megküldésével.

(4) A közgyűlés határozatképes, ha azon mindkét szekcióban az összes szavazatok több mint 50%-át képviselő tag jelen van.

(5) Ha a közgyűlés nem határozatképes, a 8 napon belüli időpontra összehívott második közgyűlést — az eredeti napirenden szereplő ügyekben — a megjelentek számától és szavazathányadától függetlenül határozatképesnek kell tekinteni.

19. § A közgyűlés feladata

a) a Szövetség Alapszabályának elfogadása és módosítása;

b) az igazgatótanács és a felügyelő bizottság megválasztása, illetve felmentése, valamint a felügyelő bizottság létszámának meghatározása, tagjai díjazásának megállapítása; továbbá az igazgatóság megválasztása, illetve felmentése.

c) döntéshozatal minden olyan ügyben, amelyet e törvény vagy az Alapszabály a közgyűlés hatáskörébe utal.

20. § A közgyűlés a 19. § a) és b) pontjaiban meghatározott ügyekben a jelenlévő tagok kétharmados szavazattöbbségével, más ügyekben — ha az Alapszabály minősített többséget nem ír elő — a jelenlévő tagok egyszerű szavazattöbbségével határoz.

21. § (1) A közgyűlés döntésének meghozatala során minden szövetségi tag rendelkezik egy szavazattal. Ez teszi ki az összes szavazatok 50%-át. A szavazatok másik fele olyan arányban oszlik meg a két szekció tagjai között, amilyen mértékben az előző naptári évben tagi hozzájárulást fizettek.

(2) A közgyűlési határozat érvényességéhez a kőolaj és kőolajtermék készletezéssel kapcsolatos kérdésben az ezen szekciót képviselő tagok többségi szavazata, a földgázkészletezéssel kapcsolatos kérdésben pedig a földgáz szekciót képviselő tagok többségi szavazata szükséges.

Igazgató tanács

22. § (1) Az igazgató tanács

a) a közgyűlés elé terjeszti a Szövetség éves költségvetési tervét;

b) a közgyűlés elé terjeszti a Szövetség előző évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót;

c) javaslatot tesz a közgyűlésnek a Szövetséget megillető, az éves költségvetésben elért bevételi többlet vagy kiadási megtakarítás felhasználására;

d) jóváhagyja a Szövetség üzletszabályzatát;

e) javaslatot tesz a közgyűlésnek e törvényben meghatározott feladatainak ellátásához szükséges hitel felvételére;

f) felügyeli az igazgatóság tevékenységét;

g) megbízást ad az e törvényben meghatározott ellenőrzés folytatására;

h) megvitat minden olyan kérdést, amelyet az igazgatóság számára előterjeszt;

i) javaslatot tesz a miniszternek az e törvény 8. §-a szerinti eljárás kezdeményezésére.

(2) Az igazgató tanács az igazgatóságtól jelentést kérhet, továbbá számára utasítást adhat.

23. § Az igazgató tanács tizennégy tagból áll. Hat tagot a kőolaj- és kőolajtermék-készletezési szekcióból, négy tagot a földgázkészletezési szekcióból a közgyűlés választ három évre. A további négy tagja közül kettő a miniszter, egy az államháztartásért felelős miniszter, egy a Magyar Energia Hivatal Elnökének képviselője.

24. § Az igazgató tanács tagjai közül egy elnököt és egy elnökhelyettest választ. A választás egyszerű szavazattöbbséggel történik.

25. § Ha az igazgató tanács választott tagjának megbízatása a 23. §-ban meghatározott időtartam letelte előtt megszűnik, a hátralévő időre új tagot kell választani. Az új tagot a legközelebbi közgyűlésen választják meg.

26. § (1) Az igazgató tanács akkor határozatképes, ha legalább nyolc tag és ebből a mindkét szekció 50%-át képviselő tag jelen van.

(2) Az igazgató tanács határozatait általában egyszerű szavazattöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A 27. § (2) bekezdés szerinti új igazgatósági tag kijelöléséhez a jelenlévő tagok kétharmados szavazattöbbsége szükséges.

(3) Az igazgató tanácsi határozat érvényességéhez szükséges a kőolaj és kőolajtermék-készletezéssel kapcsolatos kérdésben ezt a szekciót képviselő tagok többségi szavazata, a földgázkészletezéssel kapcsolatos kérdésben pedig a földgáz szekciót képviselő tagok többségi szavazata.

Felügyelő Bizottság

26/A. § (1) A felügyelő bizottság hat tagból áll. A felügyelő bizottság két tagját a miniszter, egy tagját az államháztartásért felelős miniszter delegálja, a további két tagját a kőolaj és kőolajtermék-készletező szekció, egy tagját a földgázkészletező szekció jelölésére a közgyűlés választja három évre. A tagok maguk közül elnököt választanak. A felügyelő bizottság határozatképes, ha legalább három tagja jelen van; határozatát egyszerű többséggel hozza és szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A felügyelő bizottság ügyrendjét maga alakítja ki és a közgyűlés hagyja jóvá.

(2) A felügyelő bizottság ellenőrzési jogköre a Szövetség működésének, tevékenységének jogszerűségi szempontból történő vizsgálatára terjed ki.

Ennek körében köteles megvizsgálni:

a) a közgyűlés napirendjén szereplő minden üzletpolitikai előterjesztést,

b) minden olyan előterjesztést, amely a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyre vonatkozik,

c) a számviteli törvény szerinti éves beszámolót.

A közgyűlés csak a felügyelő bizottság írásbeli jelentésének birtokában határozhat az a) és a c) pontban foglaltak esetén.

(3) A felügyelő bizottság a közgyűlés felügyelete alá tartozik és tevékenységéről köteles a közgyűlésnek beszámolni. A felügyelő bizottság tagjai a közgyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt. A felügyelő bizottság tagjai a közgyűlés által megállapított tiszteletdíjban részesülhetnek. A felügyelő bizottság tagjainak összeférhetetlenségére a gazdasági társaságokról szóló törvény 23. § (1)–(2) bekezdésében és a 25. §-ában foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(4) A felügyelő bizottság tagjai személyesen kötelesek eljárni. A Szövetség vezetőitől felvilágosítást, jelentést kérhetnek, a Szövetség könyveit és iratait megvizsgálhatják.

Amennyiben a Szövetség tevékenysége jogszabályba, a Szövetség Alapszabályába, illetve határozataiba ütközik, úgy a felügyelő bizottság jogosult rendkívüli közgyűlést összehívni és annak napirendjére javaslatot tenni.

(5) Ha a felügyelő bizottság tagjának megbízatása az (1) bekezdésben meghatározott időtartam letelte előtt megszűnik, a hátralévő időre új tagot kell választani. Az új tagot a legközelebbi közgyűlésen választják meg.

(6) A felügyelő bizottság köteles a tevékenységéről szükségképpen, de legalább félévente a miniszternek beszámolni.

Igazgatóság

27. § (1) A közgyűlés választja meg a Szövetség igazgatóját és igazgatóhelyettesét. A Szövetség munkaszervezetének (igazgatóságának) ügyvezetője az igazgató, akit akadályoztatása esetén az igazgatóhelyettes teljes jogkörrel helyettesít. Az igazgatót és az igazgatóhelyettest öt évre választják meg. Az igazgató és az igazgatóhelyettes újraválasztható.

(2) A közgyűlés az igazgatóság bármelyik tagját hivatali idejének lejártá előtt, a Szövetség Alapszabályában meghatározott okból visszahívhatja. Ha az igazgatóság bármely tagjának megbízatása az (1) bekezdésben meghatározott időtartam lejártá előtt megszűnik, az igazgató tanács jogosult az új igazgatósági tagot kijelölni, akit a közgyűlés a következő ülésén tisztségében megerősít vagy új tagot választ.

28. § Az igazgató

- a) ellátja a Szövetség ügyvezetését és gyakorolja a munkáltatói jogokat;
- b) elkészíti a Szövetség éves költségvetésének, és annak végrehajtásáról szóló beszámoló tervezetét, és azt az igazgató tanács elé terjeszti;
- c) határoz a Szövetség azon ügyeiben, melyek más szerv hatáskörébe nem tartoznak;
- d) megküldi a miniszternek a közgyűlés határozatát, valamint a miniszternek és az államháztartásért felelős miniszternek a Szövetség éves költségvetését és annak végrehajtásáról szóló beszámolót;
- e) ha e törvény másképpen nem rendelkezik, képviseli a Szövetséget.

A Szövetség gazdálkodása

29. § (1) A Szövetség éves költségvetés alapján gazdálkodó szervezet, gazdálkodásáról december 31-i forduló nappal éves beszámolót köteles készíteni.

(2) A Szövetség könyvvezetésére a kettős könyvvitel előírásai vonatkoznak. A számviteli törvény előírásait a 35—36. §-ban foglaltak figyelembevételével kell alkalmazni.

(3) A Szövetség köteles eszközeit és forrásait, bevételeit és ráfordításait a kőolaj és kőolajtermék-készletezési, valamint a földgáz-készletezési tevékenységenként, illetve azokat a nem készletezési tevékenységeitől belső számvitelében elkülöníteni, valamint azokat az éves beszámoló kiegészítő mellékletében, készletezési tevékenységenként készített mérlegben és eredmény-kimutatásban oly módon bemutatni, mintha az egyes tevékenységeket önálló gazdálkodó szervezetek végeznék. A kőolaj és kőolajtermék készletezésre, illetve a földgázkészletezésre, valamint a nem készletezési tevékenységekre fel nem osztható költségeket, ráfordításokat az egyes tevékenységekkel kapcsolatosan felmerült költségek, ráfordítások arányában kell elszámolni.

30. § (1) A készletezéshez, a készletnöveléshez, továbbá a Szövetség működéséhez szükséges eszközöket – az éves költségvetés alapján – a tagok pénzbeli hozzájárulás formájában bocsátják a Szövetség rendelkezésére.

(2) A Szövetség éves költségvetésében megtervezi a készletek értékesítésének várható

bevételeit, az egyéb bevételeket, illetve az értékesítés ráfordításait, a működés költségeit, a készletnövelés miatti tőkefeltöltés pénzszükségletét, valamint a bevételek és a ráfordítások különbözeteként a tagok hozzájárulásának összegét. A költségvetéshez mellékelni kell a biztonsági készletek alakulásának mérlegszerű összeállítását, amely tartalmazza a készletek nyitó értékét — a készletnövekedés értékét — a készletcsökkenés összegét, és ezek eredőjeként a zárókészlet értékét, valamint a záró és nyitó készletérték különbözetét, mint a készletezés tagok általi hozzájárulásának egyik összetevőjét.

(3) A Szövetség az éves költségvetés alapján határozza meg a termékcsoportonkénti egységnyi hozzájárulás értékét.

31. § (1) A következő évi költségvetést az igazgatóság október 31-ig készíti el, amelyet a közgyűlés hagy jóvá.

(2)

32. § A jóváhagyott költségvetés alapján fizetendő tagi hozzájárulások összegét, illetve a termékcsoportonkénti egységnyi hozzájárulás értékét a miniszter közlése.

33. § (1) A Szövetség éves beszámolója elfogadásakor (a tárgyévét követő május 31-ig) felülvizsgálja a 30. § (2) bekezdése szerinti költségvetését.

(2) Amennyiben a közgyűlés nem fogadja el az igazgatóság által összeállított éves beszámolót, az államháztartásért felelős miniszter igazgató tanácsbeli képviselője az Állami Számvevőszék vizsgálatát kezdeményezi.

34. § (1) Az éves költségvetés alapján meghatározott tagi hozzájárulás összegét, illetve a termékcsoportonkénti egységnyi hozzájárulás értékét a Szövetség éven belül egyszer módosíthatja.

(2) A Szövetségnek módosítania kell a tagi hozzájárulás összegét, illetve a termékcsoportonkénti egységnyi hozzájárulás értékét akkor, ha enélkül fizetéseképtelenné válna.

35. § (1) A Szövetség a naptári évvel azonos gazdasági évről mérleget és eredménykimutatást készít, legkésőbb a tárgyévét követő év május 31-ig. A költségvetés teljesítésének részletes, számszerű és szöveges indokolását a kiegészítő *melléklet* tartalmazza.

(2) A mérleget a számviteli törvény 1. számú mellékletében előírt szerkezetben és tartalommal kell elkészíteni, tagolására vonatkozóan — a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — a Szövetség Alapszabályában kell intézkedni.

(3) A mérlegben a saját tőke csak jegyzett tőke és tőketartalék lehet, mérleg szerinti eredmény nem mutatható ki.

(4) Az eredménykimutatást a számviteli törvény 2. számú mellékletében és tartalommal kell elkészíteni, az éves költségvetéssel azonos tagolására vonatkozóan — az (5)–(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével — a Szövetség Alapszabályában kell intézkedni.

(5) A tagok hozzájárulását az egyéb bevételek között kell elszámolni.

(6) Az eredménykimutatás adózás előtti eredményével — amely lényegében a biztonsági készletek növekedésére átvett hozzájárulások és a biztonsági készletek értékesítése eredményének együttes összegével egyezik meg — a tőketartalékot kell növelni.

(7) A jegyzett tőke emeléséről a tőketartalékból a közgyűlés dönt.

36. § (1) A Szövetség e törvényben meghatározott feladatai ellátásához — a közgyűlés által jóváhagyott mértékig — hitelt is felvehet. Ezen hitelek kamatait is a működés ráfordításai között kell elszámolni.

(2)

A Szövetség követeléseinek behajtása és elszámolása

36/A. § (1) A Szövetséget megillető kötelező befizetésekre az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy azokat a Szövetség hajtja be.

(2) Az a tag, aki (amely) az esedékessé vált tagi hozzájárulást nem fizette meg vagy jogalap nélkül vont le, illetve igényelt vissza hozzájárulást, köteles az adózás rendjéről szóló törvényben előírt késedelmi pótlékkal azonos mértékű kamatot fizetni.

(3) A (2) bekezdésben említett és az esedékesség időpontjáig nem teljesített kötelezettséget a tag terhére a Szövetség igazgatója határozatban írja elő. A teljesítési határidő eredménytelen eltelte esetén a Szövetség igazgatója intézkedik a végrehajtás iránt.

(4) Ha a tag a határozatban foglaltakat sérelmesnek tartja, a határozatot a kézhezvételtől számított 30 napon belül a bíróságnál keresettel támadhatja meg. A kereset benyújtásának a követelés behajtására nincs halasztó hatálya, de a bíróság, kérelemre, a végrehajtási eljárást felfüggesztheti.

(5) A Szövetséggel szemben fennálló tartozásra befizetett vagy behajtott összeget a késedelmi kamatra, a felmerült költségekre, ezt követően a tagi hozzájárulásra kell elszámolni.

A tag jogai és kötelezettségei

37. § (1) A tag a kőolajtermék forgalmazási tevékenységével összefüggésben, illetve a saját felhasználásra történő behozatali tevékenysége után a Szövetség részére tagi hozzájárulást fizet.

(2) Tagi hozzájárulást kell fizetni a 4. §-ban foglalt eltérésekkel a 3. § (2) bekezdésében felsorolt kőolajtermékek mennyisége után, ha

a) az adóraktár-engedélyes, a bejegyzett kereskedő, illetve a jövedéki engedélyes importáló a kőolajterméket a jövedéki adótörvény rendelkezései szerint szabad forgalomba bocsátja;

b) az adóraktár-engedélyes a kőolajterméket adófelfüggesztéssel adómentes felhasználónak kitárolja;

c) az adómentes felhasználó, illetve a felhasználói engedélyes a kőolajterméket adófelfüggesztéssel harmadik országból behozza;

d) a bejegyzett feladó a harmadik országból behozott kőolajterméket adófelfüggesztéssel adómentes felhasználó vagy felhasználói engedélyes részére a jövedéki törvény szerint feladja;

e) a közösségi kereskedelmi tevékenységet végző jövedéki engedélyes kereskedő, az adóraktár-engedélyes, illetve a felhasználói engedélyes más tagállamban szabad forgalomba bocsátott kőolajterméket más tagállamból beszerz;

f) az adóraktár-engedélyes a kőolajterméket az adóraktáron belül felhasználja, kivéve a jövedéki termék előállításához történő felhasználást.

(3) A tagi hozzájárulás alapja a (2) bekezdés a) pontja esetén a jövedéki adótörvény szerint szabadforgalomba hozott, b) pontja esetén a kitárolt, c) pontja esetén a behozott, d) pontja esetén a feladott, e) pontja esetén a beszerzett, f) pontja esetén a felhasznált hozzájárulásköteles kőolajtermék mennyisége.

(4) A tagi hozzájárulás megfizetése a (2) bekezdés a), c), e) és f) pontja szerinti esetben az ott megnevezett engedélyest, a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben az adóraktár-engedélyest, a (2) bekezdés d) pontja szerinti esetben a bejegyzett feladót terheli.

(5) A tag az (1) bekezdés szerinti hozzájárulást az egyéb ráfordítások között köteles elszámolni.

38. § (1) A tag minden hónap utolsó munkanapjáig köteles a Szövetségnek nyilatkozni arról, hogy a megelőző hónapban mennyi volt az e törvény hatálya alá tartozó, a tagi hozzájárulás fizetése alapjául szolgáló szabad forgalomba bocsátott, kitárolt, behozott, feladott, beszerzett,

illetve felhasznált kőolajtermék mennyisége. A Szövetség felhívására a tag köteles minden olyan adatot, dokumentációt haladéktalanul benyújtani, amely a tagi hozzájárulás teljesítésének ellenőrzéséhez szükséges.

(2) Az (1) bekezdés szerinti havi nyilatkozatban közölt adatok alapján a tag kiszámítja az esedékes tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség összegét, és azt a hónap utolsó munkanapjáig köteles a Szövetség pénzforgalmi számlájára átutalni.

(3) A tagi hozzájárulás befizetésétől számított 90 napon belül a Szövetségtől visszaigényelhető a hozzájárulásnak az a része, amelyet a tag a törvény 4. § (1) bekezdésének a)–d) pontjaiban és a (2)–(3) bekezdéseiben meghatározott célra értékesített vagy felhasznált kőolajtermék mennyisége után fizetett be. A Szövetség a visszautalást az igénylésnek és a felhasználás könyvelésen alapuló igazolásának a Szövetséghez történő beérkezésétől számított 15 napon belül köteles teljesíteni.

(4) A tag az esedékessé vált tagi hozzájárulásból a kiviteltől számított 90 napon belül levonhatja az olyan kőolajtermék mennyiség utáni befizetését, amelyet külföldön értékesített.

(5) A tagi hozzájárulás visszaigénylésének, illetve levonásának jogosságát a tag az erre vonatkozó okiratok, nyilvántartások benyújtásával hitelt érdemlően köteles igazolni. A visszaigénylés és a levonás együttes összege éves szinten nem haladhatja meg a tag által befizetett tagi hozzájárulás összegét. A (2)–(5) bekezdésekben nem rendezett további szabályokat a 15. § (2) bekezdés g) pontja alapján az Alapszabályban kell meghatározni.

(6) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatot a tag köteles – annak a Szövetséghez történő benyújtása előtt – a vámhatósággal az abban foglalt adatok helytállóságát illetően záradékoltatni.

39. §

40. § A Szövetség a tagok részére igazolást állít ki a Szövetség felé fennálló nyilatkozattételi, valamint tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség teljesítéséről. Erről tájékoztatja az adóhatóságot és a vámhatóságot.

Együttműködés az állami adóhatósággal és a vámhatósággal

40/A. § A Szövetség megkeresésére az állami adóhatóság és a vámhatóság a rendelkezésére álló adatok alapján tájékoztatást ad

a) a készletezési kötelezettség ellenőrzéséhez,

b) a Szövetség adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítéséhez

az e törvény személyi hatálya alá tartozó személyek által szabad forgalomba bocsátott, kitérített, behozott, feladott, beszerzett, illetve felhasznált – a törvény hatálya alá tartozó termékkörbe tartozó – termékek mennyiségéről és értékéről.

A Szövetség felügyelete, ellenőrzés

41. § (1) A Szövetség felügyeletét a miniszter látja el.

(2) A miniszter felügyeleti jogkörében:

a) jóváhagyja a Szövetség Alapszabályát és annak módosítását,

b) a Szövetség testületeinek jogszabálysértő határozatát megsemmisítheti, és a Szövetség testületét új eljárásra utasíthatja,

c) kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzetben, vagy ha a Szövetség a feladatának nem tesz eleget, a Szövetséget közvetlen irányítása alá vonhatja,

d) a Szövetségtől tájékoztatást kérhet és a Szövetségnek jelentési kötelezettséget írhat elő,

e) a Szövetség irataiba betekinthe.

(3) A (2) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezés alkalmazásában kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzet akkor áll be, ha a behozatal belföldi fogyasztáshoz mért csökkenése eléri a 7%-ot, és a belföldi felhasználási igény csak a biztonsági készlet terhére elégíthető ki, továbbá ha az Európai Unió, illetőleg a Nemzetközi Energia Ügynökség válsághelyzeti intézkedéseket rendel el.

(4) A 31. § (1) bekezdése szerinti költségvetés közgyűlés elé terjesztéséhez a miniszter, az államháztartásért felelős miniszter és a Magyar Energia Hivatal igazgató tanácsbeli képviselőinek hozzájárulása szükséges.

(5) A miniszter válsághelyzet esetén az 1999. évi XXXIX. törvényben foglaltakkal összhangban jár el, valamint

a) szakértőt küld a Bizottság mellett működő szakértői csoportba,

b) értesíti a Bizottságot a foganatosított intézkedésekről.

42. § (1) A Szövetség az általa megbízott ellenőrök (a továbbiakban: ellenőr) útján ellenőrzi a tagoknál a 38. § (1) bekezdése szerint közölt adatok valóságát.

(2) Az ellenőr jogosult a tag üzemi ingatlanába, üzlethelyiségébe belépni, ott az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzési tevékenység tárgyával kapcsolatos okiratokba betekinteni, vizsgálatot folytatni és felvilágosítást kérni.

43. § (1) A miniszter, valamint a Szövetség megbízott ellenőrök útján ellenőrzi, hogy a jogi személyek, a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, egyéni cégek és egyéni vállalkozók a törvény rendelkezéseinek megfelelően folytatják-e a kőolajtermék behozatali, forgalmazási és felhasználási tevékenységüket, illetve földgáz-értékesítő tevékenységüket.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzés során az ellenőrzött személy köteles megadni minden adatot, információt és dokumentációt, amely a tevékenység gyakorlásához, illetve a tagsági viszony ellenőrzéséhez szükségesek.

(3)

Adatszolgáltatás

43/A. § Az adatszolgáltatás során a miniszter, illetve az általa kijelölt szervezet tájékoztatja a Bizottságot, illetőleg a Nemzetközi Energia Ügynökséget a biztonsági készletekről, valamint a készletezéssel összefüggő adatokról a külön jogszabályban foglaltak szerint.

Tagi és egyéb kötelezettség megszegése, jogkövetkezmények

43/B. § (1) A 42. §-ban meghatározott ellenőrzés során feltárt hiányosságok, illetve jogellenes működés esetén az ellenőr jelentése alapján a Szövetség felszólítja – határidő kitűzésével – a tagot a jogszerű állapot helyreállítására. A Szövetség a felszólítás eredménytelensége esetén a miniszter eljárását kezdeményezi.

(2) Ha a 43. § (1) bekezdésében meghatározott ellenőrzés során feltárt tények alapján alaposan feltételezhető, hogy az ellenőrzött személy jogosulatlanul végez tagsági viszonyt eredményező tevékenységet, a Szövetség – az ügy jelentőségére tekintettel – eljárást kezdeményezhet az illetékes hatóságnál.

(3) Mulasztást követ el az a tag, aki (amely) a 38. § (1) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatási, bejelentési kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget.

A Szövetség megszűnése

44. § (1) A Szövetség külön törvény rendelkezése alapján szüntethető meg.
(2) E külön törvény rendelkezik a megszüntetés időpontjában a Szövetség tulajdonában lévő vagyon további felhasználásáról.

Záró rendelkezések

45. § (1) E törvény 1993. július 1-jén lép hatályba.

(2)

46. § A Szövetség megalakításához kapcsolódó előkészítő tevékenység elvégzésével a miniszter a feldolgozó tagsoport és a forgalmazó tagsoport egy-egy tagját bízta meg.

47. § A törvény 9. §-ában előírt kötelezettség azokra a jogi és természetes személyekre terjed ki, akik (amelyek) 1992. évben biztonsági tartalék képzési kötelezettséggel járó kőolajat vagy kőolajterméket hoztak be.

Felhatalmazó rendelkezések

48. § (1) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a 8. § (1) bekezdés értelmében a fogyasztást korlátozó intézkedéseket a szabályozásban érdekelt miniszterekkel egyetértésben kiadott rendeletben szabályozza.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adatszolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat az e törvényben foglaltak szerint és a nemzetközi kötelezettségvállalásoknak megfelelően rendeletben szabályozza.

49. § E törvény az Európai Közösségek következő jogszabályaival tartalmaz összeegyeztethető szabályozást:

a) a Tanács 98/93/EK irányelvvel módosított 68/414/EGK irányelve az EGK tagállamainak minimális kőolaj és kőolajtermék készletezési kötelezettségeinek előírásairól,

b) a Tanács 73/238/EGK irányelve a kőolaj és kőolajtermékek ellátási nehézségek kihatásainak enyhítése érdekében hozott intézkedésekről.

Melléklet az 1993. évi II. törvényhez